

ด่วนที่สุด

ที่ อส ๐๐๐๗(พท)/ว ๒ ๐ ๐

สำนักงานอัยการสูงสุด
อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๘ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการรับสำนวนคดีความผิดเกี่ยวกับป่าไม้และทรัพยากรของชาติ

เรียน ที่ปรึกษาสำนักงานอัยการสูงสุด รองอัยการสูงสุด ผู้ตรวจการอัยการ อธิบดีอัยการ อธิบดีอัยการภาค อัยการพิเศษฝ่าย เลขาธิการอัยการสูงสุด อัยการจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการและโครงการ ในพระตำริพระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา และผู้อำนวยการสำนักงาน

อ้างถึง หนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ด่วนที่สุด ที่ อส ๐๐๐๗(พท)/ว ๙๒ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๗

ด้วยสำนักงานอัยการภาค ๙ ได้ขอหารือสำนักงานอัยการสูงสุดถึงแนวทางปฏิบัติของพนักงาน อัยการในการรับสำนวนการสอบสวนคดีอาญาในคดีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้กรณีพนักงานสอบสวน ฝ่ายตำรวจได้ทำสำนวนการสอบสวนฝ่ายเดียวโดยไม่มีพนักงานฝ่ายปกครองเข้าร่วมหรือใช้อำนาจเข้าควบคุม การสอบสวน กอปรกับได้มีพนักงานอัยการจำนวนมากได้ขอสอบถามแนวทางปฏิบัติในการรับสำนวนประเภท ดังกล่าวไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดด้วย นั้น

สำนักงานอัยการสูงสุดได้พิจารณาข้อหารือและปัญหาเกี่ยวกับการรับสำนวนดังกล่าวแล้ว เห็นสมควรชักซ้อมความเข้าใจให้ทราบโดยทั่วกันว่า สำนักงานอัยการสูงสุดได้เคยมีหนังสือเวียนตามที่อ้างถึง วางแนวทางปฏิบัติในการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการไว้แล้วโดยให้พิจารณาว่า พนักงานสอบสวน ที่เสนอสำนวนและความเห็นมายังพนักงานอัยการนั้นเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือไม่ โดยไม่ต้องพิจารณาถึงระเบียบปฏิบัติในหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน คดีนั้น ๆ เพราะเป็นเรื่องภายในของแต่ละหน่วยงาน หากการสอบสวนได้กระทำโดยพนักงานสอบสวน ซึ่งชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแล้ว พนักงานอัยการย่อมที่จะมีอำนาจสั่งคดีนั้นได้ ตามกฎหมาย กล่าวอีกนัยหนึ่งคือในการพิจารณาอำนาจสอบสวนและการเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ตามกฎหมาย ให้พนักงานอัยการพิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาประกอบกับข้อบังคับ หรือกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พุทธศักราช ๒๔๗๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๔๘ ด้วย โดยไม่จำเป็นต้องพิจารณาถึงคำสั่ง ระเบียบ หรือหนังสือสั่งการภายในของหน่วยงานอื่น เพราะไม่ใช่กฎหมาย ข้อบังคับหรือกฎกระทรวงที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญาหรือประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ดังนั้น ในการพิจารณารับสำนวนการสอบสวนคดีความผิดเกี่ยวกับกฎหมายป่าไม้และทรัพยากร ของชาติอื่น ๆ จึงให้พนักงานอัยการพิจารณาและถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. สำนวนการสอบสวนคดีความผิดเกี่ยวกับกฎหมายป่าไม้และทรัพยากรของชาติอื่น ๆ คดีใด ซึ่งปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอได้ใช้อำนาจ เข้าควบคุมการสอบสวนตามข้อ ๑๒ ของข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๓ แล้ว บุคคลดังกล่าวย่อมมีฐานะเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบและเป็นพนักงานสอบสวน ผู้รับผิดชอบ ดังนั้น หากมีการส่งสำนวนการสอบสวนคดีดังกล่าวมายังพนักงานอัยการโดยที่ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอแล้วแต่กรณียังไม่ได้ทำความเห็นในการสรุปสำนวน การสอบสวนมาด้วย ถือว่าเป็นการสรุปสำนวนการสอบสวนโดยมิชอบ เนื่องจากยังไม่มีสรุปความเห็นของ พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในการสอบสวนตามมาตรา ๑๔๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งเป็นเหตุให้พนักงานอัยการไม่มีอำนาจฟ้องตามมาตรา ๑๒๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กรณีนี้ให้พนักงานอัยการรับสำนวนการสอบสวนคดีดังกล่าวไว้แล้วสั่งให้ส่งคืนไปตามมาตรา ๑๔๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพื่อให้พนักงานสอบสวนดำเนินการให้ถูกต้องตามข้อบังคับ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๓ ดังกล่าวเสียก่อน

๒. สำนวนการสอบสวนคดีความผิดเกี่ยวกับกฎหมายป่าไม้และทรัพยากรของชาติอื่น ๆ คดีใดซึ่งปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ไม่ได้ใช้อำนาจเข้าควบคุมการสอบสวนในฐานะเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบและเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ เพียงแต่เข้าไปตรวจสอบกำกับดูแลการสอบสวนโดยมิได้เข้าไปควบคุมการสอบสวนในฐานะเป็นหัวหน้า พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบและเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามข้อ ๑๒ ของข้อบังคับ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๓ กรณีนี้แม้พนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ จะส่งสำนวนการสอบสวนมายังพนักงานอัยการโดยไม่มีสรุปความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอหรือ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอมาด้วย พนักงานอัยการก็สามารถรับสำนวนดังกล่าวไว้พิจารณา ต่อไปได้ เนื่องจากข้อ ๑๒ ของข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยฯ ดังกล่าวกำหนดให้เป็นดุลพินิจของผู้ว่าราชการ จังหวัด นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอในการพิจารณาว่าจะใช้อำนาจเข้าควบคุม การสอบสวนในฐานะเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบและเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบหรือไม่ หากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอไม่ได้ใช้อำนาจ เข้าควบคุมการสอบสวนในฐานะหัวหน้าพนักงานสอบสวนและพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบก็จะมี ผลกระทบต่ออำนาจสอบสวนและการเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในการสอบสวนของพนักงานสอบสวน

ฝ่ายตำรวจที่มีอยู่ตามมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง วรรคสาม และมาตรา ๑๔๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจจึงมีอำนาจสอบสวนและสรุปสำนวนการสอบสวนฝ่ายเดียวแล้วส่งสำนวนการสอบสวนดังกล่าวให้พนักงานอัยการพิจารณาสั่งต่อไปได้

จึงเรียนซักซ้อมความเข้าใจมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายมนัส สุขสวัสดิ์)

รองอัยการสูงสุด ปฏิบัติราชการแทน

อัยการสูงสุด

สำนักงานวิชาการ

สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายพัฒนากฎหมาย

โทร. /โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๔๙๑

E-mail : dlaw@ago.go.th